

Tęczowa Planeta

GAZETKA ZESPOŁU SZKÓŁ NR 86
w SZPITALU DZIECIĘCYM ul. Niekłańska
i w WOJSKOWYM INSTYTUCIE MEDYCZNYM ul. Szaserów

NUMER 94
ROK SZKOLNY 2014/2015

WYDANIE MARCOWE

Na ulicy Trybunalskiej
mieszka sobie Staś Pytalski,
co, gdy tylko się obudzi,
pytaniami dręczy ludzi.

W którym miejscu zaczyna się kula?
Co na deser gotują dla króla?
Ile kroków jest stąd do Powiśla?
O czym myślałby stół, gdyby myślał?
Czy lenistwo na łokcie się mierzy?
Skąd wiadomo, że Jurek to Jerzy?
Kto powiedział, że kury są głupie?
Ile much może zmieścić się w zupie?
Na co łysym potrzebna łysina?
Kto indykom guziki zapina?(...)

J. Brzechwa „Pytalski”

Tydzień Mózgu

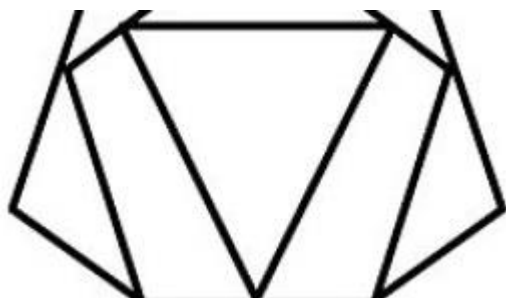

16-22 marca 2015 r.

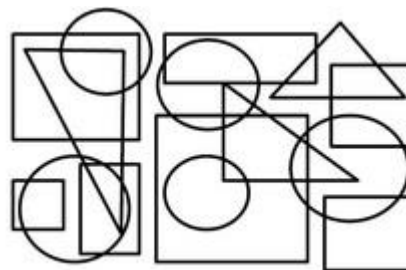
Tydzień Mózgu jest coroczną akcją edukacyjną, mającą na celu popularyzowanie wiedzy o mózgu i układzie nerwowym oraz jego działaniu. Jest to impreza naukowa organizowana od 15 lat z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego i Stowarzyszenia na Rzecz Krzewienia Wiedzy o Mózgu DANA, a wspierana przez Instytut Biologii Doświadczalnej PAN. Do wygłaszania wykładów zapraszani są wybitni specjaliści z dziedziny neurobiologii, neurologii, psychiatrii, neuropsychologii i neurofizyki. Wykłady mają otwartą formułę i są adresowane do wszystkich osób zainteresowanych problematyką badań układu nerwowego oraz najnowszymi osiągnięciami w tej dziedzinie nauki.

Zadania pozwalające doskonalić pamięć

Ćwiczenie 1. Przerysuj figurę.

Ćwiczenie 2. Policz prostokąty na rysunku.

Ćwiczenie 3.

W poniższym ciągu liter proszę odnaleźć ukryte wyrazy, np. TRUSW**PIES**ASDOIAJSD. W nawiasach podajemy liczbę wyrazów w danym wersie.

Kladplwzkopertazwofryzjerpolzultwreza (2)
paportwasgłoświugłaśnizplgłośnikgreow (2)
rpkcharewakeupiórodadekawaplماكwer (2)
tdomzlenusufit2zerozwerklamkaerbuezde (3)
febutwaokuklarytrekrestółzwerklńrolanzd (3)
opogyklwteatrqcwczekkeczurządptaaptaki (4)

Ćwiczenie 4.

Z podanych poniżej liter proszę ułożyć nazwy zawodów: np. ODGRNOIK – *OGRODNIK*

AFTOFOGR
IELUCNAZYC
ARLZEK
RZKEJAOL
MYNARZRA
KATWOAD
MENIKCHA
KARZPIE

IKGRNÓ
RAKOT
IKTWONRA
KICAEOWR
HYLIKAUDR
GARZESTRZMI
OLIPANTCJ

***
Zagadką pani Izy

Co wyrzucasz, kiedy tego potrzebujesz, a wciągasz, kiedy nie jest potrzebne?

Arcydzieła malarstwa

W tym roku będziemy obchodzili 150. rocznicę urodzin i 75. rocznicę śmierci najwybitniejszej polskiej malarki **Olgi Boznańskiej**. Urodziła się 15 kwietnia 1865 r. w Krakowie, zmarła 26 października 1940 r. w Paryżu. W czasach, gdy kobietom wstęp do wyższych szkół plastycznych był zakazany, potrafiła do perfekcji opanować malarskie rzemiosło, wypracować osobisty, własny styl i zdobyć powszechne uznanie. Do spuścizny artystki należy wiele arcydzieł sztuki portretowej. Od 26 lutego do 2 maja 2015 r. w Muzeum Narodowym w Warszawie możemy oglądać wystawę poświęconą twórczości Olgi Boznańskiej. Wyjątkową atrakcją warszawskiej ekspozycji jest znakomity obraz Jamesa McNeilla Whistlera *Harmonia w szarości i zieleni: Miss Cicely Alexander* wypożyczony przez Tate Gallery w Londynie.

W 1894 r. w Monachium powstało jedno z najdoskonalszych dzieł Olgi Boznańskiej – *Dziewczynka z chryzantemami* – prawdziwy popis kolorystyczny ograniczony do subtelnych odcieni barw srebrzystoszarych. W wizerunku dziewczynki, ukazanej na tle neutralnej, białoszarej ściany, artystka stworzyła nowy typ portretu dziecięcego, zrywający z dotychczasową salonową tradycją przedstawiania małych modeli w bogatych, eleganckich strojach, w stylowych wnętrzach. Obraz przedstawia stojącą samotnie, nad wiek poważną dziewczynkę. Na jej bladej twarzy rysuje się powaga i niepokój. Uwagę przykuwają duże, lekko błyszczące czarne oczy, rozpuszczone, złościsto-rudawe włosy i drobne, czerwone usta. Odziana jest w niebieskoszara, skromną sukienkę. W splecionych dłoniach trzyma bukiet chryzantem. Artystka niemalże całkowicie rezygnuje z użycia linii i konturów, postać i otoczenie są namalowane za pomocą barwnych plam, które nasycają szare tonacje.

Wyraz oczu patrzących wprost, z napięciem, zaciekawieniem i śmiałością sprawia, że portretowana nawiązuje kontakt z widzem. Portret emanuje nastrojem zamyślenia, smutku i tajemnicy.

Dzieci należały do ulubionych modeli artystki – portretowała je wielokrotnie. Prezentujemy też portret *Dziewczynki ze słonecznikami*. Ten niezwykle subtelny dziecięcy wizerunek cechuje się miękkim światłocieniowym modelunkiem. W obrazie zwraca uwagę niezwykle efektowne zestawienie intensywnie czerwonej sukienki dziecka i ciepłej żółci płatków słonecznika z chłodnym błękitem tła. Zastosowanie takiej kolorystyki podkreśla jasność karnacji dziewczynki oraz intensywność spojrzenia jej oczu. Spośród trzech kwiatów słonecznika, tylko jeden już się rozwinął. Potencjał witalności zawarty w dwóch pąkach zdaje się być aluzją do przyszłych losów małej bohaterki. Malowane przez Boznańską portrety dziewcząt fascynują swą prawdą, wyrazem zamyślenia.

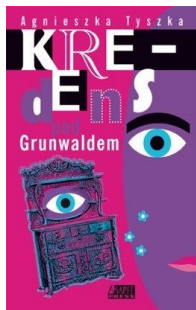
Opracowała: Iwona Kowalczyk

***

Szkolne aktualności..

4 marca 2015 r. odbyły się warsztaty poświęcone Oldze Boznańskiej. Uczniowie obejrzeni wystawę reprodukcji obrazów wielkiej polskiej malarki. Wysłuchali ciekawostek o życiu i twórczości artystki. Obejrzeni również prezentację dotyczącą wybranych dzieł, a następnie rozwiązywali quiz na temat obrazów z kwiatowymi motywami. Wykonali prace plastyczne, których inspiracją było malarstwo Boznańskiej. Po zakończeniu zajęć wszystkie dzieci otrzymały pamiątkowe nagrody – zakładki, broszury o Muzeum Narodowym w Warszawie oraz program wykładów i spotkań towarzyszących wystawie „Olga Boznańska (1865-1940)”.

Biblioteka poleca...

Kornelia Goździcka ma szesnaście lat i zaczęła naukę w liceum. Nie dogaduje się z matką i zrzędlwym ojczymem. Nie przepada za szkołą. Ma jednak swoje ulubione przedmioty i nauczycieli. Interesuje się historią i literaturą. Ma też swój sposób na przetrwanie: „Nałogowo zapisuję różne rzeczy. Inaczej chyba bym zwariowała.”

Pewnego dnia w jej życiu wszystko się zmienia. I choć trudno w to uwierzyć, zmienia się za sprawą starego kredensu. Kredens pojawia się w warszawskim mieszkaniu matki Kornelii z powodu pożaru w domu babci Bibi. Babci, która wymaga stałej opieki z powodu początków choroby Alzheimera. Ojczym dziewczyny nie chce słyszeć o „starym, śmierdzącym, zdezelowanym rupieciu”, a jeszcze bardziej o wspólnym zamieszkaniu z babcią i wyjeżdża. Kredens znajduje miejsce w pokoju Kornelii. Do grona domowników dołącza, po krótkim pobycie w szpitalu, babcia. W tym samym czasie polonistka i historyk namawiają Kornelię do udziału w konkursie z okazji bitwy pod Grunwaldem. Konkursie na scenariusz, który łączyłby historię ze współczesnością. Czasu jest niewiele, jednak podstawową motywacją okazuje się nazwisko ojczyma (niespełnionego dramaturga) wymienione w składzie jury konkursu. I tak stary mebel okaże się kłamrą spinającą przeszłość z teraźniejszością, przedmiotem z duszą, której tak bardzo brakuje robionym na „wymiar” współczesnym meblom. Stanie się też inspiracją do nostalgicznej podróży do świata dzieciństwa i okazją do poznania pewnego rycerza...

Czy Kornelia wygra konkurs? Jak zareaguje jej ojczym, który po ujawnieniu nazwisk uczestników dowie się, że ocenił pracę pasierbicy? Książka Agnieszki Tyski ***Kredens pod Grunwaldem*** to książka o trudnych relacjach z najbliższymi i niełatwych decyzjach. Książka, która pokazuje wagę rodzinnych więzi i trudną sztukę wspólnej wielopokoleniowej codzienności z odrobiną magii w tle. To książka nie tylko dla rówieśników Kornelii.

***

Instrumenty znane i nieznane

Opracowała Joanna Brandys

REBAB jest odmianą instrumentu strunowego wywodzącą się z Afganistanu. Powstał w VIII wieku naszej ery. Dzięki szlakom handlowym został rozpowszechniony w Ameryce Północnej, na Środkowym Wschodzie i w części Europy. Rebab należy do rodziny lutni i jest głównym instrumentem w muzyce arabskiej, indonezyjskiej, perskiej i andaluzyjskiej, zarówno klasycznej jak i ludowej. Jest popularny w Turcji, Grecji, Iranie, Afganistanie i Azerbejdżanie. Instrument złożony z pudła rezonansowego i gryfu podczas grania trzyma się prosto, można go opierać o kolana i podłogę. Smyczek jest bardziej zakrzywiony niż smyczek skrzypiec. Włosie smyczka przytrzymuje się palcami. Rabab występuje w kilku wersjach i odmianach. Indonezyjski rebab jest dużych rozmiarów, odmiana północno-afrykańska prezentuje się skromniej. Oryginalne rebaby posiadają od 3 do 4 strun. Pierwotnie struny wykonywano z jelit zwierzęcych lub jedwabiu. Obecnie wykorzystuje się nowoczesne struny skrzypcowe. Rebab ma dość ograniczone możliwości dźwiękowe (do jednej oktawy). Brzmienie instrumentu porównywalne jest do głosu ludzkiego.

ORGANY nazywane są „królem instrumentów”, ponieważ ze względu na bogactwo barw wydawanych dźwięków i rozmiary same w sobie stanowią orkiestrę. Muzyk siedzący przy klawiaturze jest jak dyrygent orkiestry. Organy to instrument dęty miechowy składający się ze stołu gry, piszczałek oraz miechów. Piszczałki to rurki drewniane lub metalowe różnej długości, kształtu i szerokości. Duże organy mogą posiadać nawet kilkanaście tysięcy piszczałek. Piszczałki, które wydają dźwięki o tej samej barwie, zgrupowane są w rejestry. Na stole gry znajdują się klawiatury, czyli manualy oraz przełączniki rejestrów. Organy posiadają również klawiaturę nożną (pedały poruszane nogami), za pomocą której uruchamiane są piszczałki o najniższych dźwiękach. Miechy są wprawiane w ruch silnikiem elektrycznym, dawniej dźwignią ręczną lub nożną. Organy to największy z istniejących instrumentów. Ze względu na rozmiary można oglądać je tylko w kościołach i salach koncertowych. W kościołach organy pojawiły się w VIII wieku, towarzyszyły śpiewom kościelnym. Organy mogą brzmieć najwyżej albo najniżej spośród wszystkich innych instrumentów. Barwa ich dźwięku przypomina różne instrumenty dęte, strunowe, perkusyjne, a nawet głos ludzki. Budowniczy organów to organomistrz.

Opracowała Joanna Podemniak

W gazetce wykorzystano:

- wiersz J. Brzechwy „Pytalski”

- materiały ze strony internetowej: www.poradnikzdrowie.pl/psychologia/dusza/trening-umyslu-czyli-cwiczenia-na-dobra-pamiec

Redakcja: I. Kowalczyk, M. Lewkowicz, J. Brandys, J. Podemniak

